

ABONAMENTUL:
 un an . . . 160 Lei
 jumătate
 de an . . . 80 Lei
 empiarul . . . 3 Lei

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC ARAD

REDAȚIA
 și
 ADMINISTRAȚIA
 ARAD
 Strada Horia No. 2.
 (Clubul Partidului
 Național Țărănesc)

Frați Români!

În 10. Noemvrie 1928 a fost numit Dl. Iuliu Maniu de prim ministru al României. Dsa și a constituit guvernul din cei mai vrednici stâlpi ai partidului național-țărănesc! Alegerile făcute la 12 Decemvrie 1928. au ratificat cu o majoritate zdrobitoare unirea acestui guvern. Primă dată de când se fac alegeri în țara românească a putut poporul român să-și afirme voința în defalibă libertate.

Guvernul și partidul nostru prin aceste alegeri a dărâmat pentru totdeauna cetățile bleșemate ale robiei conștiinței și a introdus tânăra țară democratică română în societatea popoarelor civilizate asigurându-i un loc de onoare în viața internațională. Munca guvernului și a parlamentului a fost grozav de grea. Goluri imense în buget. Destrăbălare în administrație și justiție! O rmată complet neglijată.

Puterea imensă câștigată dela încrederea a aproape întregii națiuni ne-a ajutat a înfăptui multe reforme anunțate în programul partidului nostru.

Stabilizarea leului a pus stavilă prăbușirii monedei noastre, dar aproape toate sumele din primul împrumut au trebuit folosite pentru acoperirea datoriilor făcute de guvernele anterioare fără scrupul și fără frica răspunderii.

Reforma administrativă a pus bazele unei sănătoase autonomii locale.

Am ridicat prestigiul magistraturii și am cheltuit pentru înzestrarea armatei, nouă tuturor atât de scumpă, ce-a mai însemnată parte a bugetului.

Actul cel mai strălucit al nostru, care ne asigură respectul și recunoștința a tuturor Românilor este pregătirea revenirii Prințului pribeag în țară și instalarea Lui în tronul Părinților Săi prin voința unanimă a națiunii. Prin acest act s'a făcut ordine în stat și s'a asigurat liniștea în țară.

Imediat după ce am dat țării garanțiile stabilității prin restabilirea ordinii legale în regiul monarchic, gândul partidului nostru s'a îndreptat spre țărănime.

Din primul împrumut puțin s'a putut întrebuința pentru opere constructive pentru că a trebuit să plătim datoriile moștenite dela celelalte guverne. Al doilea împrumut însă aproape în întregime a fost destinat pentru refacerea țării și mai ales pentru a salva țărănimea din situațiunea ei gravă economică.

Băncile: „Creditul agricol hipotecar“ „Banca Agriculturii Românești“ sunt menite prin împrumuturi ce se vor acorda și prin conversiunea datoriilor vechi, a scoate, pe de o parte pe țărani din ghiarele cămătarilor, iar prin noi împrumuturi a înviora, a spori producțiunea agricolă. Legea cametei este menită a pune capăt odată și pentru totdeauna cămătăriilor nemiloase și criminale, care cu atâta obrăznicie au exploatat mizeria și sărăcia. Această lege este însă în primejdie de a nu fi aplicată. Legea drumurilor pe lângă aceia își Va da munca și existența la sute de mii de muncitori, va înlesni circulația bunurilor și transporturile, mai ales a produselor agricole. Frumusețile și bogățiile țării vor putea fi exploatate și valorificate.

În avântul acesta a fost oprit partidul nostru. Și aci țin să Va dau unele explicațiuni. Ni sa cerut o jertfă mare în numele unei idei mărețe; adeca să aducem jertfă pentru unirea tuturor Românilor într'un mănunchi, dorința M. Sale Regelui, ca toți împreună să putem face față marilor greutăți ce apasă țara noastră precum și lumea întreagă.

Ni s'a cerut concursul parlamentului pentru Dl. Titulescu. l'am dat cu drag pentru că aveam încredere în acest mare bărbat de stat.

Dar din toate aceste lucruri frumoase nu s'a ales nimic. În loc de concentrarea tuturor forțelor vii ale națiunii, aveam un conglomerat de personalități necunoscute, fără suprafață pe cari întâmplarea le-a adus la un loc. Este nimernic și mincinos acela, care Va spune, că am părăsit puterea fiindcă nu am putut face față greutăților.

Suntem convinși, că din această situațiune grea de criză universală astăzi singur partidul național-țărănesc poate scăpa țara. Țara și tronul are lipsă de acest puternic partid, care de când s'a unit cu frații din vechiul Regat, Bucovina și Basarabia formează cel mai puternic instrument de guvernământ.

Vom fi greșit și noi, dar greșelile sunt numai aparente. Adversarii noștri încearcă cu mijloace necinstite a compromite cele mai frumoase înfăptuiri ale partidului nostru.

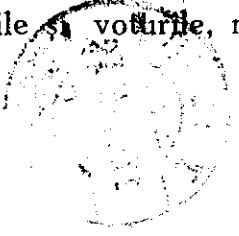
Iubiților Frați!

Se vorbește în străinătate, că poporul român nu are convingere politică și că acela, care deține puterea statului are și voturile alegătorilor.

Acum Vi se dă prilej să dovedeți contrariul. Arătați că sunteți maturi și că nu V'ați lăsat cuprinși de zăpăceala cu care speculează guvernul criza de guvernare din țară.

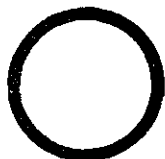
De patruzeci de ani lupt împreună cu voi pentru libertate și dreptate. Aici în județul Arad s'au pus bazele vecinice la unirea cu Patria-Mamă, pe străzile Aradului, a curs sânge pentru această măreață unire. De aceia cred, că Aradul nu poate deveni prada aventurierilor, calomniatorilor și mai ales acelor cari cred, provinciile Ardealul și Banatul pot fi subjugate, exploatate și călcate în picioare.

La luptă dar fraților! Apărați-Vă drepturile și voturile, mărturisind cu totul într'un gând și într'o simțire când veți sta în fața urnelor la 1 Iunie.

Dr. Ștefan Cicio-Pop
 președintele Organizațiunii Partidului
 Național-Țărănesc din județul Arad.

Votați lista No. 3 care are în frunte pe vechiul luptător Dr. Ștefan Cicio-Pop și poartă semnul

(roata)

Proclamarea dl. V. V. Tilea de președinte al „Chemării” finerefului național-țărănesc

— O insuflețită manifestațiune finerească —

Cluj, 18. — Sâmbătă seara, într-o întrunire entuziasă a tinerețului național-țărănesc a fost proclamat de președinte al „Chemării” d. dr. V. V. Tilea, fost subsecre-

tar de Stat. Consfătuirea s'a ținut la clubul partidului național-țărănesc. Ședința a fost prezdată de d. dr. Sabin Mureșan.

Un mort și numeroși răniți în

Gvernul deslănțuie o teroare nemai pomenite împotriva opoziției.

judetul Bihor

La Tileagd candidatul socialist Rozvan Eugen a fost arestat.

— Populația revoltată a asediat postul de jandarmi — O trupă venită în ajutor, curăță terenul și lasă numeroși răniți — În comuna Picleu, țărănul Teodor Mai a fost ucis de agenții bătăuși liberali. —

Oradea, 18 Maiu
Asigurările date de guvern și în special de d. președinte al Consiliului, că alegerile vor fi libere, se dovedesc a fi declarațiuni de circumstanță, bune pentru a arunca praf în ochii naivilor și mai ales în ochii de Argus ai străinilor.

Intâmplările din județul Bihor, arată cum înțelege guvernul să efectueze actualele alegeri.

Avem primul mort al campaniei electorale. Nu se putea ca alegerile prezidate de guvernul lorga—Argetoianu să decurgă fără ca să nu fie pătate cu sânge.

În comuna Picleu țărănul Teodor Mal a fost atacat de bătăuși electori liberali, cari au tăbărit asupra lui și l-au bătut, omorându-l pe loc. Imediat a fost înștiințat parchetul, care a început cercetările. Suntem curioși ce rezultat va da instrucția crimei.

În comuna Tileagd, jandarmii au barat șoseaua națională și au oprit accesul persoanelor străine din comună. Dar d. Eugen Rozvan, candidat pe lista socialistă-comunistă, a pătruns în comună pe o stradă laterală. Erau adunați câteva sute de muncitori și țărani. D. Rozvan a încercat să țină adunarea. Dar jandarmii dând de veste au venit în pas alergător și au pro-

vocat mulțimea să se risipască. Apoi l-au arestat pe D. Rozvan și l-au dus la postul de jandarmi.

Mulțimea a năvălit asupra casei, unde locuiesc jandarmii. Aceștia văzând furia poporului, s'au închis în casă și-au tras baricade, cu sârme ghimpate. Jandarmii au telefonat la Oradea după ajutor. A sosit un pluton de jandarmi dela Oradea, care s'a postat în fața mulțimii și a tras salve în aer. Mulțimea nu s'a clintit din loc. După câteva parlamentări inutile, jandarmii au început să curețe terenul folosindu-se de patul puștii. Cu mare greu mulțimea a putut fi împrăștiată. Au rămas însă pe teren numeroși răniți.

În comuna Berthelot din Hunedoara, candidatul național țărănist, d. Șelariu a fost lovit de către ajutorul secretarului comunal.

Organizația național-țărănistă din Hațeg, a protestat cu ultima energie împotriva abuzului, aducând cazul la cunoștința dlui Aurel Vlad, care a sosit azi la Hațeg unde a fost primit cu insuflețire de întreaga populație.

În întreg județul domnește o mare fierbere și indignare împotriva guvernului și a agenților liberali, cari simțind dezastrul ce-i așteaptă în alegeri recurg la asemenea apucături sălbatic

Delegația jud. Timiș-Torontal nu se supune decretului-lege

Noul prefect Aurel Ciobanu, s'a prezentat Delegației permanente a județului Timiș-Torontal și provocându-se la decretul-lege Nr. 1598 din 1931 a cerut președintelui Delegației dlui dr. Ionescu și membrilor Delegației să se declare, dacă primesc să se acomodeze dispozițiilor decretului lege și să conlucreze cu dânsul.

În numele membrilor români ai Delegației d. dr. Dtru Chiroi a răspuns:

— Decretul-lege nu e nici legal, nici constituțional. Totuși fiind trimisii unui partid nu putem da un răspuns înainte de a cere avizul partidului. Pentru aceasta cerem un termen de 24 ore.

În numele delegațiilor germani d. ing. I Pierre a spus:

„— Noi avem un pact cu guvernul, dar acest pact e numai electoral. Aici însă ne aflăm în baza unui pact cu partidul național-țărănesc și colaborăm cu membrii acestui partid. În consecință nu ne putem nici noi pronunța înainte de a întreba partidul nostru. Ne alăturăm la cererea pentru 24 ore amânare.”

Faimosul decret-lege e considerat așadar anticonstituțional chiar și de către carteliștii regimului. Se bucură cu un cuvânt de ...considerație generală.

Guvernul îngrijorat de situația electorală

— D. Argetoianu enervat, face observații dlui Duca —

D. Argetoianu a primit în ultimele zile rapoarte telegrafice și verbale asupra situației din țară, cari toate concluceau că

Situația electorală a guvernului este disperată.

Intrevederile cu prefectii și ofițerii de jandarmi, pe cari i-a chemat în ultimele zile la dsa, au confirmat aserțiunile rapoartelor, fapt care a provocat enervarea ministrului de interne.

D. Argetoianu a chemat astăzi la dsa pe d. Duca, căruia explicându-i situația gravă a listelor guvernamentale i-a făcut aspre observații mai ales pentru motivul că unii șefi de or-

ganizație liberală refuză să plece campanie electorală.

D. Duca a promis sprijinul său, că va lua măsuri în consecință. De a plecat imediat la club de unde dat o circulară confidențială către șefii de organizație a partidului liberal prin care le-a comunicat instrucțiunile date de guvern relativ la felul cum trebuie să acționeze în alegeri și lăsată atras atențiunea asupra importantă participării efective la aceste alegeri a organizațiilor liberale.

În același timp d. Duca a convocat la București pe șefii organizațiilor liberale pentru a le da și persoanele instrucțiuni în vederea alegerilor.

Uniunea foștilor voluntari a rupt înțelegerea cu guvernul țicnelii naționale.

— Un comunicat al Uniunii —

Uniunea foștilor voluntari, prin Comitetul său central ne trimite un comunicat prin care arată că a întrerupt tratativele cu guvernul, în vederea încheierii unui acord electoral, și își menține libertatea de acțiune.

În cele ce urmează dăm Comunicatul Comitetului Central al Uniunii Foștilor Voluntari:

COMUNICAT

Comitetul Central al U. F. V. vă zând rezultatul tratativelor urmate cu guvernul, relativ la reprezentarea foștilor voluntari în parlament, ca aleși pe lista Uniunii Naționale, — considerând că delegații U. F. V. nu pot avea loc pe aceste liste în mod demn și număr corespunzător, — văzând că cei câți-va puși la început pe liste au fost înlocuiți în ultimul moment cu persoane necunoscute, impuse dela centru declarăm încercările eșuate, deci retrage delegația reprezentanților săi aleși în ședința din 11 Mai a. c. de

a fi înscrși pe lista guvernului și foști voluntari, — astfel Uniunea Foștilor Voluntari e liberă de orice angajament în alegerile parlamentare.

Totodată hotărăște să aducă la cunoștința celor în drept regretul său că nu-și poate realiza gândul sincer și serios de a da sprijin real și moral unui guvern de Uniune Națională — îndosebi că fără vina sa nu poate răspunde dorinței camarazilor exprimate cu mult elan prin Comitetul județene, de a-și da și acum tribut de sacrificiu pe altarul patriei, rezervându-se totatunci pentru vremuri când patria va reclama dela fiii săi fapte și jertfe reale, fără veleități și ambiții personale.

Cluj, la 18 Maiu 1931.

Uniunea Foștilor Voluntari Români
Pentru președinte (ss)

Dr. Petre Moteș

Secretar general (ss)
Dr. Nicolae Cărpiniș

Liberali primiți la sate cu huidueli

— Păjanian dlui Cipăianu în comunele din județul Turda. —

Turda, 19. — Ieri fiind Duminecă frunțașii diferitelor partide, au plecat în propagandă pe sate. Organizația liberală a trimis mai multe echipe în județ. Una dintre acestea a fost condusă de d. Cipăianu faimosul fost subsecretar de stat de pe vremuri însoțit de câțiva corifei liberali din Turda. Grupul condus de d. Cipăianu a ajuns într-o comună frunțașă de pe Câmpie. Aci văzând că în fața căruciumei adastă mai mulți oameni, d. Cipăianu a încercat să le vorbească. Neștiind interesele cărui partid le apăra, țărani la început au ascultat, modești, balivernele frunțașului liberal. Descoperind însă scurt timp după aceea că cel care le vorbește este liberal și că sprijină lista guvernului țărani s'au apucat să-l huiduiască și să-l apostrofeze violent. Din fluierături și din strigăte: „ne-ați mințit

destul lăsați, că vă cunoaștem noapungășilor, sunteți tovarăș cu d. Motăș care ne-a furat gazul etc.” — nu mai conteneau. Truda însoțitorilor dlui Cipăianu de-a împăca țărani și de a-i liniști a fost zadarnică. Țărani continuau să-l huiduiască.

Câțiva țărani văzând că scandalul ia proporții au invitat pe domniile propagandiști liberali să părăsească satele altcum negarantând de pielea lor. Văzând că nu mai e chip de a liniști spiritele, trepădușii liberali în frunte cu d. Cipăianu s'au urcat în mașini și au pornit să-și cerce norocul în altă parte. Suntem informați însă că d. Cipăianu și tovarășii săi au mai pățit la fel și în alte comune.

Iată o singură scenă pentru a arăta cum sunt primiți la sate propagandiștii liberali și guvernamentali.

Trăiască d. Iuliu Maniu

— Chemare la luptă. —

Frați Români!

Vă chemăm a șaptea oară la luptă, de când Bunul Dumnezeu ne-a dăruit România Mare.

Acum doi ani, când după lupte sângeroase de zece ani de zile am doborât dușmanul credeam că în sfârșit a răsărit soarele păcii și binelui și pentru biata nație românească.

Ne-am înșelat amar! Abia s'au împlinit doi ani și partidul național-tărănesc iarăși e silit să ia în mână steagul de luptă.

Ce am făcut în acești doi ani? Întâi de toate am intronat **libertatea și dreptatea.**

Libertatea, ca nația să-și spună cuvântul, așa cum vrea, în trebile țării.

Libertatea, ca satul, județul și țara să-și aleagă conducătorii nesiliți de jandarmi, primpretori și hoți de urnă.

Libertatea, ca plugarul să vândă și să cumpere pământurile expropriate.

Pe urmă am făcut rânduiala în gospodăria țării.

Am făcut ca banul să fie ban, adică am făcut stabilizarea. Am plătit datoriile statului fiindcă din pricina aceasta nu aveam încrederea țărilor streine.

Am micșorat lefurile slujbașilor ca să cruțăm a zecea parte din bugetul statului.

Am urcat prețul vitelor. Am scăzut prețul mărfurilor.

Am pus temelia pentru Creditul Agricol ca țăranii să primească bani ieftini. Iar, când am văzut că tulburarea în țară tot nu încetează, am așezat pe tron pe Majestatea Sa Carol II. surghiunit de liberali. Am făcut Regelui iubit o primire cu adevărat împărătească.

Și multe alte lucruri bune am făcut. Le cunoașteți bine d'oastră, căci astăzi nimenea nu mai poate să vă imbecile cu apă rece.

Mulți dintre d'oastră, erați nerăbdători. Așteptați dela guvernul acesta, ca în doi ani de zile să coboare raiul pe pământ.

Gata, gata să vă supărați de noi, de ce nu dregem noi în doi ani de zile, tot ce liberalii și averescanii au stricat în zece ani de zile.

Noi vă spuneam că mai întâi trebuie să ne întărim bine, ca să putem da lovitura de moarte dușmanilor poporului. Nu ne-ați crzut.

Ați văzut ce-am pățit. Toți, dar toți dușmanii libertății s'au adunat în contra noastră.

Legea cametei și revizuirea reformei agrare au pus colac peste pupăză. La câteva săptămâni după ce le-am votat acele legi, furia dușmanilor n'au mai cunoscut margini. Tot noroiul din lume l-au aruncat asupra noastră.

Regele nostru iubit dorea să aibă un guvern al tuturor partidelor. De dragul păcii am spus că primim și noi unirea tuturor, sub conducerea dlui Titulescu, un om de seamă prețuit și în țară și în străinătate și ne-am dat bucuros la o parte.

În loc de aceasta cu ce ne-am pomenit?

Cu guvernul Iorga—Argetoianu! Au biruit dușmanii poporului și dușmanii Regelui!

A biruit minciuna, lingușirea și nemernicia.

Cel dintâi lucru al dlui Argetoianu a fost să dea mâna cu liberalii; cu aceia cari au dușmănit pe Rege și au împilat poporul.

D. Iorga se lasă dus de nas. Ferească Dumnezeu de ce va urma!

În loc avem să un guvern al unirei tuturor, dimpotrivă avem un guvern al învrăjbirii tuturor. Va sfărâma iarăși tot ce noi am dres cu atâta trudă.

Ce o să dea peste capul biete țării, o să vedem în curând.

Argetoianu este acela, care toată viața lui a pus bețe în roate la toate legile, cari dădeau drepturi poporului.

Argetoianu a fost dușmanul pe fața al reformei agrare.

Nici nu s'au înfipt bine la cârma țării și Argetoianu—Iorga cu dela sine putere opresc legile în loc. Repe-de au desființat legea jandarmeriei ca să facă iar sbiri din jandarmi. Asemenea și legea cumulului prin care au hotărât ca nimenea să nu poată avea câte două și trei slujbe. Mai ales cu legea cametei au ce au. D. Argetoianu a declarat că nu va împlini-o.

Numai orbii nu văd că Dumnealor împing spre dictatură.

Ce e cu dictatura?

Dictatura este, când guvernul nu ține seama de legi, adică el cârmuește fără legi; și când guvernul nu mai întreabă poporul ce dorește și ce voprește.

Dictatura este când fiecare își face de capul lui fără să țină seamă de dorința obștei.

Fraților!

Săriți și scăpați-vă drepturile până nu-i târziu!

Săriți și apărați-le cu voturile voastre!

Vă chemăm pe toți la luptă. Să o dăm bărbătește cum am dat-o și altă dată.

Acum lupta va fi scurtă și va ficea din urmă.

De biruința partidului național-tărănesc e legată fericirea și mântuirea țării!

Cu Dumnezeu și cu O înainte!

Trăiască Partidul Național-Tărănesc!

Veniți fraților țărani.

Veniți Frați

Și mâna dați.

Semnul roata se votăm

Noi țărani cu iubire.

Vom lupta într'o unire.

Vivat Fraților trăiască

Țărănimea românească.

Veniți toți cu mic și mare

Cu partidul la votare

Veniți tânări și bătrâni

Toți cu inimi de români

Se 'nvărtim hora între noi

Nu ne pasă de ciocoi

Țara să ne înflorească

Și partidul să trăiască.

Iară drepturile sfinte

Le ținem cu dor ferbinfe

Semnul roata, ea va 'nvinge

Toți țărani ne vom strânge

Lângă 'l nostru drag partid

Ne vom face toți un zid

Să trăiască să înflorească

Țărănimea românească.

Veniți dar ca să luptăm

Cu roata toți să votăm,

Numa 'n ea este dreptate

Pentru care luptăm Frate,

Iuliu Maniu e cu ea

Și noi toți alătura,

Veniți toți, una să fim

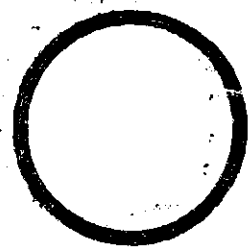
Cu credința biruim,

Să trăiască să înflorească

Țara noastră românească.

IOAN PUCEA,
econom.

Votați cu

roata!

Șobolanii s'au pus pe

muncă. — Iorgbiștii trași pe sfoară. —

Primarii și consiliile comunale național-tărăniste vor fi înlăturate în mod ilegal. —

Ajunși iar la friptură, șobolanii au destrins curelele și și golesc desagiile metodelor mucegăite. Es la iveală vechile apucături, abuzuri și sfidări a legilor patornate toate bine înțelese de dictatorul de operetă Argetoianu, care s'a agățat cu putere de barba d' lui Iorga. — Apostolul ca toți Opostolii se roagă să ese numai bine toate că apoi îi va ști el cine-i Iuda. Dar a micii d-lui Iuda nu vor să aștepte până atunci ei știu prea bine că ce

vrea Apostolul și se asigură să ia puterea până pot. Mai nou se gătesc să disolve consiliile comunale, să suspende pe primari pentru a plasa pe câți toți nerușinați cari umblă după friptură și căpătuială,

Nici nu vor trece bine alegerile și d. Iorga se va vedea vindut de chiar amicii de ocazie ai D-Sale.

Cărturarul increzut că va fi știind toate e nevoit astfel să mai învește multe. Numai târziu de n'ar fi!

Păruială liberal-averescană.

Aceste 2 partide de tristă memorie și atât de odioase în județul nostru fac propaganda în județ provocând nu o clarificare a situației politice ci numai încercă lumea semănând ură și scârbă pe unde umblă.

În loc să vie cu dovezi și să propage principii — cum înțelegem noi să ducem lupta — ei să iau la păruială în fața sătenilor.

În ziua de 21 corent după masă și-a ținut părintele Tomuța, candidat averescan cuvântarea de program în fața poporului adunat în curtea bisericii din Bârzava.

Ilariant și lipsit de orice seriozitate sătenii au răs cu hohot de acest

părinte în reverendă iar când el a acuzat pe fostul deputat liberal Gh. Pleș cu furt și tot felul de malversazioni în dauna poporului, acesta a sărit și el pe bancă unde sta oratorul și l'a tras de barbă izbîndul de câteva ori între injurături atât de triviale încât femeile își adunau copii să nu audă aceasta țigănie.

Feritivă oameni buni de brute îmbrăcate în haine de domni sau în reverende de preoți și goniți-i dintre voi deoarece aceștia vă învenineză sufletele voastre și ai copiilor voștri și în loc de lumină și cultură veți învăța dela ei numai scârbă și țigănie.

Faimosul Burileanu, directorul fițiucei „Ordinea” condamnat la temniță și jumătate milion despăgubire.

Aflăm că Curtea cu juri din Constanța a condamnat pe patronul tuturor calomniilor și batjocurilor, pecunescul Burileanu director al ziarului „Ordinea” din București la un an și jumătate temniță, 2000 Lei amendă și 500.000 Lei despăgubiri civile pentru că a calomniat în mărș-

va fițiuca a sa, în cel mai rușinos ziar al țării românești, pe un membru al oștirii.

Vom vedea ce se va mai alege de el și în celelalte procese de calomnie cu cari este încărcată această odioasă figură a profesiei gazetărești.

În urma înțelegerii făcute cu Uniunea Restauratorilor din România s'a fixat prețul pentru

1 țap de bere albă, norma- 8 lei

INVITAȚIE.

Societatea Principele Mircea are onoarea să invite pe această cale Onor. Public, să binevoiască a lua parte la **serbarea de copii**

pe care o aranjează la 31 Maiu a. c. ora 5 d. a. în sala teatrului de iarnă al Orasului,

COMITETUL.

S'a început.

În timp ce agenții electorali ai guvernului, în frunte cu ministrii și cu însuși primul ministru, d. N. Iorga, cutreeră județele, fac întruniri, seamănă promisiuni și asigură populația de cea mai perfectă legalitate, asasinările electorale se țin lanț. Încurajați, probabil, de faptul că în scaunul ministrului de interne șade d. Argetoianu, bătașii regimurilor liberale și-au scos din nou ciomegele de după ușă. Provocațiunile scandalurilor și ciocnirile, s'ar putea spune, sunt la ordinea zilei.

Din Dâmbovița, din Tulcea și din alte părți ale țării se aruncă crucerii. În Vâlcov bătaie cruntă D. Iorga, primul ministru, trimite la scrisori către toate asociațiile de funcționari, prin cari le pune în vedere că o colaborare cu un alt partid, decât al d-sale, în alegerile ce sunt în prag, atrage după sine darea în judecată și aspre pedepse pentru acela care s'ar încumeta să aibă altă convingere decât aceea pe care dsa o impune D. Ionescu Sisestii vizitează satele județului nostru, pe care de bună seamă abia l-a găsit pe hartă, când a fost trimis aici, să prepare masele în vederea alegerilor, și dsa, fostul director general din ministerul agriculturii, sub ochii căruia s'au făcut nenumăratele abuzuri agrare, pornite, acum, cer și pământ și îndreptarea ilegalităților cu improprietățile. A trimis în acest scop, și cu aceeași lozincă, pe toți veterinarii și agronomii corbii reformei agrare să „coboare în popor“.

Acesta e începutul abea. Și acest început prevestește de minune modul cum se va desfășura marea bătaie dela 1 Iunie. Pe de o parte, d. Iorga, asigură libertate alegerilor pe de altă parte tună și fulgeră împotriva a celor cari nu-i vor da votul. D. Argetoianu lucrează Jandarmeria, care asculta până ieri de un comandant fi resc, ministrul armatei, astăzi, trecută la ministerul de interne execută poruncile amicului poperului, d. Argetoianu.

„Administrația dv. prin mâna criminală liberală — așa se exprimă drul Lupu, într'o scrisoare adresată dlui Iorga — atentează la viața cetățenilor și i suprimă“.

„Vă facem atenți — continuă aceeași scrisoare — asupra consecințelor grave pe care le creați, fiindcă populația va fi silită să se apere. La adăpostul numelui dv. operează, ca în codru, vechile bande de bătași ale regimului de teroare, pe care altă dată l-ați condamnat“.

Aceasta este scrisoarea disperată a șefului unui partid care n'a fost la putere și care, prin urmare, nu putea să devină odios în fața populației, cum se exprimă zierele guvernamentale și liberale despre partidul național-tărănesc. Dar, vezi, bătașii nu aleg. Scopul se întrevide. Puni bătași să bată și să asasineze și atunci scrii la gazete, că „populația indignată a luat la bătaie oamenii partidului cutare“. Cea ce vrea să zică că populația liniștită, vrednică și cuminte se confundă, în ochii guvernamentalilor, cu bătașii și asasinii, drojdia și lăpădăturile satelor, cari sunt capabili să ucidă, pentru un gologan.

Cu un astfel de început, ne putem aștepta la cea mai sălbatică teroare. Numai cuminența și clara judecată a populației de bine va putea preveni lezastrul moral al țării care se pregătește inconștient de sus.

Propaganda electorală în plasa Chișineu-Criș.

Din Chișineu-Criș ni se scrie: Candidatul partidului național-tărănesc dela Senat dl. Dr. E. Veliciu, carele în legislația trecută a reprezentat interesele plasei noastre în calitate de Senator spre mulțumirea tuturor oamenilor de bine și 'a început turneul său electoral în zilele de 16. și 17. Mai a. c. împreună cu d.ii Dr. C. Buștea și Dr. V. Muscar, frunțașii partidului național-tărănesc din plasa Chișineu-Criș, vizitând comunele Chișineu, Șepreus, Sinteș, Socodor, Șiclău, Grăniceri, Vârșand și Pil.

Frunțașii noștri au ținut ședințe cu comitetele organizațiilor locale iar apoi s'au întretăit cu masele de alegători veniți pentru întâmpinarea lor.

Putem constata cu bucurie, că pe lângă toate necazurile pricinuite de criza economică mondială în care și Țara noastră se zbate de peste 2 ani de zile, și pentru care situații dușmanii partidului căutau să facă răspunzător partidul nostru care acum 6. săptămâni a fost nevoit a preda puterea guvernului Iorga Argetoianu Manoilescu, cel mai încăpabil guvern

ce a avut vreodată Țara Românească, marele mase de săteni cunosc prea bine adevărata stare de lucruri, știu aprecia înfăptuirile partidului național-tărănesc și și dau bine seamă de greutățile cu cari a avut a lupta acest partid, precum și împrejurările între cari a fost nevoit a părăsi pestul de veghe și răspundere — menținându-și în întregime încrederea neclintită în partidul național-tărănesc și reprezentanții săi.

Frații săteni au fost dureauă surprinși de împrejurarea, că în urma înscăunării guvernului dictatorial Iorga-Argetoianu-Manoilescu, trinitatea „regeneratoare“ națională, una din repercursiunile nefavorabile au fost, că exportatorii de vite străini au părăsit Țara ne mai aflând siguranța de acțiune ce au avut o sub guvernele partidului național-tărănesc, și 'n urma căreia împrejurări sub guvernul dictatorial de azi ne făcându se export de vite, prețul vitelor a scăzut sâmtător.

Sătenii noștri cred în învingerea partidului național-tărănesc și votează toți cu O — roată.

Morții decretului-lege.

Cerem anularea lui!

Au început ingerințele electorale mai demult. Ele se mărgineau la bătăi de drumuri, la interzicerea întrunirilor, la maltratare și arestări.

Astăzi însă guvernul, văzind că aceste mijloace de terorizare nu și dau rezultatul, a trecut la lansarea bandelor organizate asupra partidelor și a cetățenilor.

Aceste bande au săvârșit și crime la Tulcea, Dâmbovița, Bihor.

Despre primele două omoruri am vorbit. Ultimul omor, s'a făcut în comuna Picălău, jud. Bihor, unde agenți liberali au ucis cu ciomegele pe săteanul Teodor Mal.

În comuna Tileac din acelaș județ jandarmii au arestat un candidat, care făcea propagandă. Sătenii în număr mare — revoltați de ilegalitatea jandarmilor — au năvălit asupra postului de jandarmi, care s'a baricadat — făcând baraje de sârmă ghimțată. S'au cerut prin telefon ajutoare. Au venit trupe care au tras salve în aer.

Parcă trăim zile de autentic războiu civil.

D. Argetoianu, plecând pe calea voințelor, și a făcut o socoteală greșită. D-sa se bazează pe rezultatele lichidării unei mișcări de suprafață, în proletariatul industrial — din țara noastră agricolă. Astăzi războiul civil declarat de d. Argetoianu nu privește numai câteva zeci de muncitori — ci optzeci la sută din 18 milioane de locuitori.

Și încă ceva: Marele cunoscător de oameni contează, desigur, pe lipsa de educație politică și pe tembelismul cetățenilor.

D. Argetoianu judecă evenimentele nouă cu spiritul învechitului în rele Ciocoiul român era obișnuit cu țărănul-rob deprins să fie bătut la scară și pus la butuc.

Vremurile s'au schimbat — și cu o iuteală vertiginosă. cei zece ani de exercițiu al votului universal au educat politicește masele mai mult de-

cât le-ar fi instruit, teoretic, un secol de școală și de suferințe.

În ultimi doi ani oamenii s'au deprins cu un regim de drept, cu o administrație făcută de gospodari — nu de politicieni.

Guvernul Argetoianu Iorga în loc să preserveze pe această cale — a hotărât politicianizarea administrației, prin întoarcerea la trecut.

Se reîntoarce sistemul samavolic de guvernare; dar dacă nu se întorc și moravurile de odinioară, și spiritul de supunere și de răbdare din trecut, — este inevitabil conflictul dintre masă și autoritate.

De altfel d. Argetoianu ar trebui să și dea seamă că starea de spirit s'a schimbat — numai după aceea că această campanie electorală s'a inaugurat cu trei morți (cetățenii își apără ideile cu viața), pe când partidele reacționare de pe vremuri umblau cu lumânarea după un singur mort.

Trecerea administrației în domeniul politic, și mai ales prin decret lege — deci printr'o lovitură de stat — este sorginta tuturor violențelor de azi.

Desființarea prefectului administrativ și trecerea tuturor atribuțiilor gospodărești asupra prefectului politic, încercarea practice de ingerințe din trecut într'un mediu educat politicește — poartă răspunderea pentru sângele vărsat.

De-aceia singura soluție pentru a introduce ordinea în țară este anularea decretului-lege și reîntrirea în legalitate.

Cei trei morți care și-au vărsat sângele din pricina acestui act samavolic, sunt destui. Sângele are forță morală prin sine însuși nu prin cantitate.

Vrea d. Iorga sânge mai mult — pentru a i se deschide ochii?

Realitatea poate să-i satisfacă și această poftă, de care d-sa are pe semne nevoie pentru inspirația unei drame sângeroase.

Spre înființarea unei bănci a graniței de Vest.

„Sub acest titlu în „Curentul“ publică în No. de Joi următorul articol:

— Am publicat la timp dări de seamă amănunțite despre acțiunea întreprinsă sub trecuta guvernare pentru asanarea celor trei mari bănci dela granița de Vest: **Timișana** din Timișoara, **Victoria** dela Arad și **Bihoreana** dela Oradea. Acțiunea această a fost sprijinită în special de d. dr. St. Cicio-Pop, fostul președinte al Camerei, care a luptat din toate puterile atât în Capitală cât și la Arad, pentru ca să convingă lumea despre necesitatea unirii celor trei bănci și a înființării unui institut bancar puternic care să vină în ajutorul populației de pe întreaga această graniță. D-sa a convocat în cursul anului trecut mai multe adunări ale acționarilor cât și ale intelectualității arădene în care a căutat să convergă pe deponenți de necesitatea acordării unui nou moratoriu băncii Victoria pentru ca fuziunea dintre cele trei bănci să se realizeze și Statul să poată astfel veni în ajutorul noii bănci ce s'ar înființa.

Astăzi această bancă este pe cale de construire. Ea se va numi „Băncile Unite Românești S. A.“ și va avea sediul central la Arad. Noul institut va primi dela Stat un împrumut de 250 milioane lei pentru care nu se va plăti dobândă în cei dintâi zece ani.

Salutăm cu deosebită satisfacție constituirea noii bănci și felicităm în primul rând pe d. dr. Ștefan Cicio-Pop care a luptat pentru fuziunea băncilor și crearea unui institut bancar care să sprijine populația românească de pe întreaga graniță de vest.“

Primăria Municipiului Arad.
Nr. 13.045/1931.

Publicațiune.

Neaprobându-se rezultatul licitației unei ținută în ziua de 28 Aprilie crt. se aduce la cunoștință generală. că Primăria municipiului Arad.

în ziua de 5 Iunie 1931 ora 11 a. m.

va ține în biroul Serviciului economic Camera 59 licitațiune publică cu oferte închise și sigilate în conformitate cu Art. 88-110 din legea contabilității publice, pentru furnizarea alor:

1. 150 (unasutăcincizeci) vagoane piatră sfărâmată de 3-6 cm. de cl. I. (dosar Nr. 13.047/1931).

2. 160 (unasutășasezeci) vagoane piatră cl. I. sfărâmată de 2-20 m/m. (dosar Nr. 13.046/1931).

3. 250 (douăsutecincizeci) vagoane piatră brută cl. II. (dosar Nr. 13.045/1931).

Ofertele vor fi înaintate separat pentru fiecare furnitură.

Concurenții pentru a fi admiși la licitațiune trebuie să depună în fața Comisiunii de licitații deodată cu oferte și garanția provizorică de 5% în numerar sau hârtii garantate de Stat.

Cețul de sarcini precum și condițiunile de licitație se pot vedea în Camera 59 a primăriei în orele de serviciu.

Arad, la 15 Maiu 1931.

Prim. Mun. Arad.

În urma înțelegerii făcute cu Uniunea Restauratorilor din România s'a fixat prețul pentru

1 țap de bere albă, normală la 8 lei